

Finansklagenemnda Skade

Uttalelse FinKN-2017-006

24.1.2017

Storebrand Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Tyveri – aldersfradrag – brudd på sikkerhetsforskriftene – avkortningens størrelse – fal. § 4-8.

Twistespørsmålet er om det foreligger brudd på sikkerhetsforskriften som krever at spesielt tyveriutsatte gjenstander, som sølvøysamlinger med en verdi på over kr 50.000, ikke skal oppbevares i bod med adgang fra felles loft, herunder avkortningens størrelse. Det er også spørsmål om selskapet har anledning til å gjøre et aldersfradrag på 20 % for henholdsvis en iPod nano og en iPod shuffle under henvisning til erstatningsreglene for datautstyr. Nemnda kom til at sikkerhetsforskriften var brutt, men at avkortningen måtte reduseres til 75 %. Nemnda kom videre til at selskapet kunne foreta et aldersfradrag.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 74.600.

Saksfremstilling

Saken gjelder avkortning i erstatningen for brudd på sikkerhetsforskrift og spørsmål om aldersfradrag.

Ifølge sakens dokumenter oppbevarte sikrede i forbindelse med en totalrenovering av sin leilighet flere gjenstander i en loft- og kjellerbod, herunder en sølvøysamling, en iPod nano og en iPod shuffle. Sikrede oppdaget den 6.9.16 at det hadde skjedd et innbrudd i loftsboden og at flere gjenstander var stjålet. For å komme inn til loftsboden måtte man passere tre låste dører, i tillegg til at boddøren var låst med hengelås. Det fremgår av sakens dokumenter at det var brytespor på alle dørene, og at tyveriet er meldt til politiet.

Sikrede krever dekning for tyveri og avviser at det foreligger grunnlag for avkortning. Gjenstandene ble midlertidig oppbevart i loftsboden fordi dette ble ansett som tryggere enn oppbevaring i leiligheten, hvor diverse håndverkere hadde tilgang, og inngangsdøren periodevis sto åpen. Det var ikke innsyn i boden fra utsiden, og alt i boden var pakket ned i esker.

Selskapet aksepterer at tyveriet er dekningsmessig, men foretar 100 % avkortning pga. brudd på sikkerhetsforskrifter. Sikrede oppbevarte sølvøysamlingen til en verdi av kr 73.100 i en bod med felles adgang fra loft i strid med forskriften. Sikrede kunne i stedet ha oppbevart sølvøyet i et avlåst rom, skap, inne i bebodd rom/leilighet, eller plassert det hos familie eller nære venner. Selskapet forklarer avkortningen med at det foreligger forholdsvis enkle handlingsalternativer, og at det dreier seg om verdigjenstander som er lett omsettelig og av betydelig verdi.

Selskapet foretar videre aldersfradrag for iPodene etter reglene om datautstyr, og viser til at det dreier seg om gjenstander som i likhet med iPhone, Mac etc. har relativ kort levetid, og er produkter som byttes ut/oppgraderes jevnlig i en husholdning.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Nemnda ser først på spørsmålet om det er grunnlag for avkortning pga. brudd på sikkerhetsforskrift.

Den aktuelle sikkerhetsforskriften har følgende ordlyd:

Spesielt tyveriutsatte gjenstander som smykker, sølvtøy, lyd- og bildeanlegg med verdi over kr 20 000 pr gjenstand eller andre enkeltgjenstander/samlinger med verdi over kr 50 000 skal ikke oppbevares i bod med adgang fra felles kjeller, loft, garasje og annet fellesareal, jf. A.1.5.1.

Sikkerhetsforskriften sier at spesielt tyveriutsatte gjenstander som bl.a. "sølvtøy" med verdi over kr 50.000, ikke skal oppbevares i bod med adgang fra bl.a. loft. Sikrede oppbevarte sølvtøy til en verdi av kr 73.000 i en bod på loftet. Forskriften er derfor objektivt sett brutt, jf. fal. § 4-8 første pkt. Videre legger nemnda til grunn at det er årsakssammenheng mellom bruddet og tyveriet, jf. fal. § 4-8 andre pkt.

Spørsmålet er da om sikrede er mer enn lite å laste, jf. fal. § 4-8 andre pkt. Sølvtøy er lett omsettelig og risikoen for tyveri er derfor stor, særlig når sølvet er plassert i boder etc., hvor andre beboere har tilgang og hvor sikkerheten er dårligere enn i vanlige leiligheter etc. Selv om tyven måtte forsere flere dører og boddøren var sikret med hengelås, er en bod et langt mindre sikkert oppbevaringsalternativ, noe tyveriet illustrerer. Sikrede har vist til at oppbevaring i boden var tryggere enn i leiligheten pga. oppussing. Nemnda mener imidlertid sikrede burde kunne sikret sølvtøyet for eksempel ved å oppbevare det hos andre eller i en bankboks.

Avkortning kan da finne sted under hensyn til arten av den aktuelle sikkerhetsforskriften, skyldgraden, hendelsesforløpet og omstendighetene for øvrig, jf. fal. § 4-8 andre pkt. Sikkerhetsforskriften er viktig for å redusere risikoen for tyveri, og sikrede hadde flere handlingsalternativer. Men 100 % avkortning har i praksis hovedsakelig vært benyttet ved tyveri av penger og smykker, som er mer tyveriutsatt og lettere å flytte enn sølvtøy, og nemnda har en viss forståelse for at oppbevaring i leiligheten fremsto som mindre hensiktsmessig i en oppussingsperiode. Nemnda mener derfor avkortningen må reduseres til 75 %.

Det neste spørsmålet er om selskapet kan gjøre fradrag for aldersfradrag etter reglene for datagjenstander. Vilåårene har følgende bestemmelser om aldersfradrag i punkt A.5.3.2:

For andre gjenstander enn klær/skotøy, elektrisk innretning, maskin eller apparat beregnes fradraget med 5 % for hvert påbegynte år fra gjenstanden er 5 år. Fradraget er høyst 80 %.

...

For elektrisk innretning, maskin eller apparat gjøres det fradrag på grunnlag av de totale kostnader med 10 % for hvert påbegynte år fra utstyret er 5 år gammelt, for PC og datautstyr fra 1 år, høyst 80 %.

Ifølge vilåårene skal det gjøres aldersfradrag ved dekning for "PC og datautstyr fra 1 år", mens det for "elektrisk innretning" og "apparat" gjøres fradrag fra fem år. Selskapet beregner fradrag for iPod etter reglene om PC og datautstyr. En iPod er en liten harddisk og faller derfor i kategorien "datautstyr". Aldersfradraget skal reflektere verdireduksjon pga. slitasje og lite tidsmessighet. En iPod er i likhet med datautstyr i stadig utvikling og verdien reduseres derfor hurtigere enn for et elektrisk apparat. Aldersfradraget må derfor regnes etter alternativet for PC og datautstyr.

Uttalelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok *Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Line Merete Lileng, Elisabeth Okkenhaug, Vibeke Stiansen, Paal Bjønness og Gyrid Giæver.*